

# PARADİGMA

SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

**İmtiyaz Sahibi**

Uzman Yunus ERGÜN

**Baş Editör**

Doç. Dr. Zaur İMRANI

**Editör**

Prof. Dr. Cemile BAHTİYAR KARADENİZ

Prof. Dr. Aydın İBRAHİMOV

Doç. Dr. Avezov MUKHRİDDİN

Dr. Hanna HAYDAR





PARADİGMA SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ  
PARADIGMA JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE

Kurucu ve İmtiyaz Sahibi / Fouander and Owner

**Uzman Yunus ERGÜN**

Bağımsız Araştırmacı

Baş Editör / Editor of Chief

**Doç. Dr. Zaur İMRANİ**

Bakü Devlet Üniversitesi

Yazışma Adresi / Correspondences Address

Azerbaycan Bilim ve Eğitim Bakanlığı, Akademik H. A. Aliyev Adına Coğrafya Enstitüsü,  
Turizm ve Rekreasyon Coğrafyası Bölümü  
AZ1143, Azerbaycan, Bakü şehri, H. Cavid Bulvarı 115

Telefon : 0553 754 23 82

E-mail: [paradigmajournal@gmail.com](mailto:paradigmajournal@gmail.com)

Web Sitesi: <https://paradigmajournal.com/index.jsp>





## HAKKINDA

Paradigma Sosyal Bilimler Dergisi, sosyal bilimlerin teorik, metodolojik ve uygulamalı boyutlarını bütüncül bir yaklaşımla ele alan, uluslararası hakemli ve açık erişimli bir akademik dergidir. Dergi, insan ve toplum olgusunu çok boyutlu bir şekilde incelemeyi; değişen toplumsal dinamikleri disiplinlerarası bir bakış açısıyla çözümlemeyi amaçlamaktadır. Bu yönüyle Paradigma, yalnızca akademik bilgi üretimini değil, aynı zamanda sosyal bilimlerin güncel sorunlara eleştirel ve yenilikçi katkılar sunma potansiyelini de görünür kılmayı hedefler.

Dergi, sosyal bilimler alanındaki paradigma değişimlerini ve metodolojik dönüşümleri odağına alır. Modernite, küreselleşme, dijital dönüşüm, çevre krizi, toplumsal adalet, kültürel etkileşim, kimlik, göç, ekonomi politik ve epistemolojik farklılıklar gibi çağın temel meselelerini disiplinler arası etkileşim içinde tartışmaya açar. Paradigma Sosyal Bilimler Dergisi, sosyal bilimlerdeki kuramsal çeşitliliği bir zenginlik olarak görür ve pozitivist, yorumsamacı, eleştirel, postyapısalcı ya da pragmatist yaklaşımlar arasında diyalog kurmayı teşvik eder.

Yılda dört kez yayımlanan dergi, Türkçe ve İngilizce dillerinde hazırlanmış özgün araştırma makaleleri, derleme çalışmaları, kitap incelemeleri ve eleştirel değerlendirme yazılarına yer verir. Çalışmaların değerlendirilmesinde çift kör hakemlik ilkesi uygulanır; böylece bilimsel tarafsızlık, etik güvenilirlik ve metodolojik tutarlılık esas alınır. Paradigma Sosyal Bilimler Dergisi, her bir makalenin sadece ampirik değil, aynı zamanda kuramsal katkısını da önemser; bilgi üretiminde yerel deneyimlerin evrensel tartışmalarla buluşmasını destekler.

Paradigma'nın yayın politikası, bilimsel özerklik, etik bütünlük ve kamusal yarar ilkelerine dayanır. Dergi, bilimsel bilginin sadece akademik çevrelerle sınırlı kalmaması gerektiği inancıyla, açık erişim modelini benimser. Bu sayede, üretilen bilginin geniş kitlelere ulaşması ve toplumun farklı kesimleriyle etkileşim içinde yeniden üretilebilmesi hedeflenmektedir.

Paradigma Sosyal Bilimler Dergisi, sosyal bilimlerin sadece betimleyici değil, dönüştürücü bir güç olduğuna inanır. Bu bağlamda dergi, eleştirel düşüncüyü, yöntemsel yeniliği ve kuramsal derinliği teşvik eden bir akademik platform olarak, sosyal bilimlerin geleceğine dair entelektüel bir zemin oluşturmayı amaçlamaktadır.



## **EDİTÖR KURULU**

### **EDİTÖRLER**

Prof. Dr. Cemile BAHTİYAR KARADENİZ (Ordu Üniversitesi)

Prof. Dr. Aydın İBRAHİMOV (Bakü Devlet Üniversitesi)

Doç. Dr. Avezov MUKHRİDDİN (Özbekistan Mirzo Ulughbey Üniversitesi)

Dr. Hanna Haydar (New York City Üniversitesi)

### **ALAN EDİTÖRLERİ**

Prof. Dr. Adem SEZER (Uşak Üniversitesi)

Prof. Dr. Achilov ILMURAD (Özbekistan Shahrizabz Devlet Pedagoji  
Üniversitesi)

Doç. Dr. Zeynal Seida Marif Qızı (Bakü Devlet Üniversitesi)

Doç. Dr. Hüseyin MERTOL (Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi)

Doç. Dr. Quliyeva Sevil Yunis Qızı (Bakü Devlet Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Betül TANRIVERİ (Sivas Cumhuriyet Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Melih ÖZDEMİR (Marmara Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Murat Güney (Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi)



## ETİK İLKELER VE YAYIN POLİTİKASI

Paradigma Sosyal Bilimler Dergisi, bilimsel yayıncılıkta uluslararası standartları benimseyen, akademik özgürlük, tarafsızlık ve bilimsel dürüstlük ilkeleri çerçevesinde faaliyet gösteren, çift kör hakemlik esasına dayalı bir açık erişim dergisidir. Derginin yayın politikası, yalnızca bilimsel nitelik açısından değil, aynı zamanda düşünsel özgünlük, metodolojik titizlik ve etik sorumluluk bakımından da yüksek standartlar gözetir.

### 1. Bilimsel Tarafsızlık ve Hakemlik İlkesi

Dergiye gönderilen tüm makaleler, öncelikle editör kurulu tarafından biçimsel ve içeriksel ön incelemeye tabi tutulur. Yayına uygun bulunan çalışmalar, alanında uzman en az iki bağımsız hakem tarafından çift kör hakemlik sistemiyle değerlendirilir. Bu sistem, yazar ile hakem arasındaki kimlik bilgisinin gizli tutulmasını sağlayarak, değerlendirme sürecinde önyargısız ve nesnel bir yaklaşımı garanti eder. Hakemlerin raporları gizli olup yalnızca editör kurulunun erişimine açıktır.

Hakemlik süreci ortalama 4 ila 8 hafta arasında tamamlanır. Editör kurulu, hakem raporlarını dikkate alarak makalenin “kabul”, “düzeltme sonrası değerlendirme” veya “reddedilme” kararını verir. Hakem raporları bilimsel süreçte şeffaflık, hesap verebilirlik ve akademik denetim ilkeleri çerçevesinde saklanır.

### 2. Yayın Süreci ve Editöryal Sorumluluk

Paradigma Sosyal Bilimler Dergisi’nin editör kurulu, bilimsel kaliteyi artırmayı ve derginin akademik bütünlüğünü korumayı temel sorumluluk olarak görür. Editörler, gönderilen makaleler arasında ayırım yapmadan, yalnızca bilimsel nitelik, özgünlük ve alana katkı ölçütlerini dikkate alarak karar verirler. Dergi, her türden cinsiyet, ırk, etnik köken, inanç veya kurumsal aidiyet ayrımcılığına karşıdır.

Yayına kabul edilen her makale, biçimsel düzenleme, dil denetimi, intihal taraması (örneğin Turnitin veya iThenticate) ve DOI atama süreçlerinden geçtikten sonra yayımlanır.

### 3. Yayın Dili ve Periyodu



Derginin yayın dilleri Türkçe ve İngilizce'dir. Yılda dört (Mart, Haziran, Eylül ve Aralık aylarında) yayımlanır. Özel sayılar, editör kurulunun kararıyla belirli temalar veya bilimsel etkinlikler kapsamında hazırlanabilir.

#### **4. Açık Erişim Politikası**

Paradigma Sosyal Bilimler Dergisi, Budapest Open Access Initiative (BOAI) ilkelerine uygun olarak tam açık erişim yayıncılığı benimser. Tüm makaleler, okuyuculara ve araştırmacılara ücretsiz olarak sunulur. Makalelerin indirilmesi, paylaşılması ve bilimsel amaçlarla yeniden kullanılması serbesttir; ancak ticari kullanım izne tabidir.

Dergi, yayımlanan içeriklerin uzun süreli arşivlenmesi için uluslararası açık erişim standartlarına (LOCKSS, PKP PN vb.) uygun dijital koruma sistemleri kullanır.

#### **5. Telif Hakları ve Lisanslama**

Yazarlar, yayımlanan makalelerinin telif haklarını dergiye devretmezler. Ancak dergiye, söz konusu makaleyi açık erişim lisansı (Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International – CC BY-NC 4.0) kapsamında çevrimiçi ortamda yayımlama hakkı verirler. Bu lisans, kullanıcıların içeriği kaynak göstermek kaydıyla paylaşmasına, kopyalamasına ve çoğaltmasına izin verir.

#### **7. Arşivleme ve Kalıcı Kimlik (DOI) Uygulaması**

Yayımlanan her makaleye Digital Object Identifier (DOI) numarası atanır. Böylece makalelerin uluslararası erişimi, atıf takibi ve kalıcı indekslenmesi güvence altına alınır. Dergi arşivi, uzun vadeli koruma amacıyla dijital kütüphane sistemlerinde saklanır.

#### **8. İntihal ve Bilimsel Suistimal Politikası**

Tüm gönderiler, intihal tespit yazılımlarıyla kontrol edilir. %20'nin üzerindeki benzerlik oranına sahip makaleler değerlendirmeye alınmaz. Bilimsel sahtecilik, veri tahrifatı, sahte atıf veya mükerrer yayın tespit edilmesi durumunda ilgili çalışma reddedilir ve gerekli durumlarda yazarın kurumu bilgilendirilir.



## İÇİNDEKİLER

Nevşehir İlinde Atmosferik Kökenli Doğal Afetlere Genel Bir Bakış

*Dilara Keskin & Tamer Özlü* ..... 59-76

Sociocultural Determinants of the Psychological Development of Preschool Children in Uzbekistan

*Ashirova Sojida Bahromovna* ..... 77-82





# PARADİGMA

SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ



DERGİ ULUSLARARASI TÜRKÇE VE İNGİLİZCE OLARAK  
YAYIN YAPAN HAKEMLİ BİR DERGİDİR.  
DERGİDE YER ALAN MAKALELERDE AKTARILAN  
GÖRÜŞLERDEN YAZARLAR SORUMLUDUR.

